

ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa J. López Bernagosi)

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
TELÈFON A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

Lo del Marroc i les responsabilitats

Són tants que posarien el dit a la llaga!

El fang de l'Àfrica

Hi havia encara qui esperava glòries de la nova guerra d'Àfrica? L'any 1860 és ja molt lluny. La present campanya africana només presenta els aspectes tristos de la guerra: càrrega econòmica, pèrdua de sang, allunyament dels homes joves que treballaven en les feines de la pau, fecundes. No presenta els aspectes nobles i encoratjadors: l'ideal nacional, l'entusiasme, l'esperit de sacrifici.

La glòria heroica somniada pels il·lusos es converteix en fang. Ara comença a sortir a l'exterior el fang de que estan plenes les fulles de l'expedient Picasso. I aqueix fang esquitxa altes personalitats militars i polítiques. El general Berenguer i l'ex ministre La Cierva apareixen com a acusats.

L'interna podridura de l'Estat espanyol arriba a tots els orgues. En aquestes condicions, qualsevol obra que s'intenti, sigui de guerra, sigui de pau, només serveix per a treure a la superfície l'espectacle de la descomposició. Els suposats herois s'ajupen sota el pes de les acusacions. I aquell ministre que fou nomenat pels aduladors «l'organitzador de la revenja» té ara prou feina per a defensar-se de les responsabilitats que li cauen damunt.

L'acció marroquina d'Espanya és una fanguera. Però en aquesta fanguera el país hi té els seus fills.

Les responsabilitats

A mateix temps hi ha hagut dos debats sobre responsabilitats de guerra. A França, malgrat la victòria, malgrat l'auxili que el món li va donar per creure la seva causa justa, un partit, el comunista, ha exigint d'En Poincaré precisés la seva intervenció en els preparatius de la guerra, per creure-la equívoca. A Espanya s'inicià el debat sobre les responsabilitats del desastre de Melilla, i es vol que arribin fins al que era general en cap.

Volem fer un incís, per a declarar la nostra disconformitat amb els comunistes francesos, en la campanya empresa sobre les responsabilitats. Per un patriotisme alucinat, fan participar de les responsabilitats an En Poincaré, és dir, a la França. Ells prou saben que França no'n té cap de responsabilitat, però l'afermen, reforçant les teories dels germanòfils del món, conservadors gairebé tots, i les dels imperialistes alemanys. La culpabilitat d'En Poincaré exclouria la de Guillem II i la revolució alemanya i la república alemanya, no tindrien una base, apart la doctrinal, de raó pràctica, nascuda de la guerra.

Tanquem l'incís, per a insistir en que, mentre a França, l'ex President de la República, actual ministre en cap, se presenta al Parlament, mostrant documents i demanant testimonis que subratllen la innocència de França, al Parlament espanyol se li nega, per part del Govern, el coneixement complert, de l'expedient Picasso. No's tracta de responsabilitats nacionals, que's podrien amagar o desvirtuar per raons d'Estat, sinó de responsabilitats personals exigides per la nació, i no obstant s'intenta desvirtuar-les.

Nosaltres creiem que aqueix honor d'Espanya pel que tant criden els patrioters, està més en la justícia aplicada an els culpables que en els fets militars. El decor d'Espanya deien que exigia l'anada a Alhucemes. Hauria estat una operació militar més que el temps hauria absorbit, esborrant-la del record dels homes. Però una sentència sobre l'honor veritable, no l'esborra el temps. Una responsabilitat exigida, una culpa o una feblesa castigades, aixecaria el prestigi espanyol i el sentit nacional de justícia. Així 1922, venjaria el 1898.

Ni amb En Berenguer, ni contra En Berenguer. Les causes són més fondes i més extenses. Són tot un règim. Són tota una nació. En les responsabilitats

no pot quedar exclòs més que el poble, passiu, resignat, donant tota la sang que se li demana. Les responsabilitats les hauria d'exigir ell, però no sap caminar més que cap al sacrifici...

PARADOX

El "Brusi" se'ns fa radical

Un temps hi hagué en què els davantals del *Brusi* eren famosos, més famosos encara que els davantals antics de *El Diluvio*. Sembla que d'alguns anys ençà, els davantals periodístics han anat a menys. Ja no s'estilen gaire. És com una peça d'indumentària que ha passat de moda. En lloc dels davantals ara porten els periòdics les amplies bates dels reportatges a dues columnes.

Però de tant en tant, el *Brusi* encara es posa el davantal algun dia. El dijous passat se'l va posar. Era un davantal curtet. Portava el títol de *Las responsabilidades*. Un títol així sempre desperta expectació, sobretot quan parla el *Brusi*, que té una veu cascada de fiscal provincial.

En aquest davantal, després d'una defensa d'En La Cierva—sembla que el *Brusi* s'ha fet ciervista—l'avi engega les següents afirmacions esfereïdores: *Es indudable que en Africa se ha fracasado. Ha fracasado el Ejército. Y ha fracasado, siquiera en parte, la política.*

Ho han llegit? Ho han sentit? Qualsevol diria que ens havem equivocat i que en lloc d'agafar el *Brusi* havem agafat *El Progreso*. Però no hi ha error possible. El diari lerrouxista té un format del tamany d'una americana, i el diari ciervista el té del tamany d'un mocador de butxaca. Per si haguéssim sofert una confusió amb *El Diluvio*, que és d'un format semblant al del *Brusi*, ens havem mirat ben bé la capçalera. Sí, sí. No hi ha cap dubte; és la capçalera del «*Diario de Barcelona*», de avisos y noticias, fundado en 1.º de octubre de 1792», i amb aquell escut de Barcelona borrós de tant anar a la màquina de la impremta.

El *Brusi* se'ns fa radical. Ja parla clar. Ja parla fort. El senyor Esteve ha acabat la paciència davant la guerra africana, i s'atreveix a declarar que a Àfrica s'ha fracassat.

Però la cosa més esgarifosa damunt les planes del *Brusi* és que es digui que ha fracassat l'Exèrcit. El vell avi es sent anti-militarista. I per una dolça coqueteria, al costat del fracàs total de l'Exèrcit hi posa el fracàs només parcial de la política. Capgirant les tradicions de la casa, el *Brusi* fa quedar millor els polítics que els militars.

No sabem què deu passar-li al degà de la premsa barcelonina. D'un quant temps ençà fa coses estranyes. Són els anys? Són altres motius? No fa gaires dies, per exemple, que publicà una ressenya dels

actes darrerament celebrats pels regionalistes, la qual estava escrita en un llenguatge entusiasta d'adicte a la Lliga.

L'avi va per mals camins, si és que els camins bons eren els que havia seguit fins ara...

FULMEN

PROFECIES

No totes les confidències polítiques han de tenir lloc precisament a la Porta del Sol de Madrid. També nosaltres coneixem personatges importants, ben enterats de lo que passa en les regions on se forja el llamp, i aquets *conspicuos* no tenen cap inconvenient en fer-nos importants declaracions bo i passejant Rambles avall i Rambles amunt.

Un d'aquets homes de primera fila que caça amb el Rei, sopa amb En Sánchez Guerra, passeja amb En Maura i va de parranda amb En Prieto, ens ha fet importants declaracions. No estem autoritzats per a xerrar el seu nom, però lo que si podem dir es que els nostres llegidors el coneixen de sobres perquè és dels assidus *concurrents* al *Nuevo Mundo* i al *Blanco y Negro*.

Aquest distingit amic nostre ens ha dit:

—Així que En Sánchez Guerra estigui llest dels presupostos, de la reforma tributària i de la qüestió dels ferrocarrils, s'en anirà del govern i com que les situacions conservadores ja estan agotades i no és possible cap nova solució a la crisi en sentit reaccionari, el Rei cridarà als liberals al govern del país.

—La concentració?

—De cap manera! Aquestes set miloques no tenen gens de força a l'opinió i pesi a la plana major intel·lectual que segueix a don Melquiades, representen la continuació d'aquesta política desacreditada de intrigues i comarismes que ens fa anar a la rerassaga d'Europa.

—En Romanones, doncs?

—Sí, però no ell sol. El Comte és un home viu i ha comprès que la seva fracció no's diferencia poc ni molt de les que integren la concentració liberal. Per a lograr posar-se en condicions de formar govern ha buscat i obtingut la col·laboració d'uns elements de dreta i d'esquerra que donaren a la nova situació un caient mes europeu ja que constituiran un verdader govern de concentració a la moderna.

—Quins són aquests elements?

—El regionalisme d'una part i el partit radical de l'altra. En Romanones no vol les coses a mitges i els senyors Cambó i Lerroux formaran part del nou ministeri amb les carteres d'Hisenda i Guerra respectivament.

—En Lerroux al ministeri de la Guerra?

—Es el més indicat perquè és l'únic home d'esquerra que no vol abandonar el Marroc i és partidari de l'acció militar. Amb En Cambó entrarà al ministeri En Pere Rahola despenyent la cartera de Gràcia y Justicia. Amb En Lerroux s'hi sumará En Cajal o l'Ortega Gasset. L'entrada dels regionalistes quedarà justificada amb la concessió d'algunes delegacions a la Mancomunitat i la cooficialitat del català i el castellà en la vida oficial espanyola. L'acceptació dels radicals està condicionada amb reformes socials avançadíssimes, especialment en les qüestions agràries. El govern així constituït serà ben rebut per la opinió pública, ja que ningú farà cas de les protestes dels fracassats polítics que integren la Concentració Liberal i la U. M. N.

I no va dir res més el prohom que va fer-nos les transcrites confidències. Exactament com les varem sentir dels seus llavis les transmetem als nostres llegidors sense fer hi ni un chavo de benefici. El temps dirà si aquell *fulano* anava errat de comptes o sabia on jeia la llebra.

JEPH DE JESPU

El dia 30 d'aquest mes, els requetès faran un acte. No hi creiem, encara que fos un acte de contrició.

I això que són catòlics!

Entre Londres i La Haya

(CONFERÈNCIA TELEFÒNICA)

—Molta atenció!... Amb qui enraonem?

—Amb l'expert representant d'Anglaterra. I jo?

—Amb Lloyd George.

—Ah!... Digueu.

—Amb sinceritat,

còm marca la Conferència?

—Que vol que li sigui franc?

—No!... Siguin lliura esterlina:

els francs tornen a anà abaix.

—Doncs en lliures, en pessetes

o en xavos, lo cert del cas

és que la tal Conferència

sembla un malalt encallat:

ni adelanta ni recula.

—Oh!... Això ja m'ho vaig pensar

tan bon punt vaig concebir-la:

en resum, res; natural!

Però aquí està tot el mèrit:

no fer res, i aparentar

que s'arregla el món.

—Sospito

que ni això lograrem.

—Aii!

Per què?

—Perquè la comèdia

va sortint tan desigual

que ni l'aparència es salva.

—Però, que no fan treballs?

Que no es veuen cada dia?

Que no discuteixen plans?

—No, senyor: qui més, qui menys,

vivim tan desorientats

i tan escassos d'idees,

que no fem res.

—Ni cridar?

Ni barallar-se... de broma?

—Res, res!...

—Sí, doncs, que estem mals!

Això és precis arreglar-ho.

Hi ha que remou la sang

de la gent; que Conferència

que no mostra activitat,

és Conferència abortada.

—Oh! Dongui's feina; això rail!

—Els en daré desseguida.

Aquí a La Haya, no hi ha

cap paller?

—Prou n'hi ha; i grossos.

—Doncs, ja ho tenim endagat.

Avui mateix crida als tècnics

i els diu: «Il·lustres companys:

«veieu allà, al mig de l'era,

«aquell paller?... Doncs, per dar

«el primer pas en la tasca

«que el món ens ha encomanat,

«cal que busquem una agulla

«que en ell amagada hi ha,

«i que, una volta trobada

«i enfilada amb fil daurat,

«servirà... per una cosa

«que Lloyd George ja ens dirà.»

Amb això, ja tindran feina!

Està entès?

—Molt bé. I jo, abans,

ja hi hauré posat l'agulla,

oi?

—No!... No signi babau!

Sí que la faré bona!...

No n'hi té de posar cap.

Així serà més «difícil»

que l'arribin a trobar.

C. GUMÀ

L'acte Nacionalista d'En Macià

Amb un ple, com no estem acostumats a veure en actes semblants, es celebrà el prop passat dissabte el míting de afirmació nacionalista, organitzat pels elements que treballen per portar a cap la constitució de L'Esquerra Catalana.

Tots els oradors atacaren amb molt justes paraules als qui volent ésser nacionalistes accepten mercès de l'opressor. No volem dir si fulano o sutano estiguessen millor que els altres ja que a nostre entendre tots parlaren amb el cor a la mà, i en aquests moments en que els far-sants ens tenen acostumats a la seva gran eloqüència, apreciem molt més la sinceritat.

Ço més important del míting, fou evidentment l'avançament que de l'organització del «Tresor Català» feu En Macià en son discurs. Les paraules referent

a l'unió dels homes d'esquerra que feu el bon patriota Noguer i Comet, també ho foren molt.

El secretari d'En Macià, senyor Duran i Albés, al demanar-li detalls del tresor català ens digué.

—Podeu avançar, en vostres periòdics que un molt conegut dibuixant, està fent el dibuix dels bitllets del nostre «Tresor». Cada bitllet costarà una pesseta i es vendran per carnets de vint-i-cinc bitllets, l'import dels quals es destinarà a propaganda i a adquirir mitjans que puguin portar a la realitat nostres ideals.

Referent a l'organització de l'acte, que fou molt acurada, sols tenim de dir que cal que quan es tracti d'organitzar-ne un altre, es te de disposar de més ampli local, ja que foren molts els qui tingueren d'entornar-se'n.

També tinguerem una curta conversa amb el brau lluitador doctor Murillo, de l'Havana, qui ens prometé per abans de marxar unes importants declaracions.

Demà, diumenge, els rabassaires fan un míting a Sant Esteve de Serroviures. Hi assistiran molts delegats i el diputat a Corts, Lluís Companys. Creiem que els rabassaires acabaran per fer triomfar la seva causa. Si tots els obrers del camp tinguessin la seva activitat, seria aviat un fet allò de la terra per qui la treballa.

Lo que passa

El soldat desconegut

El dia de l'àpat dels set mil, En Cambó acabà el seu discurs fent una al·lusió al soldat desconegut.

Final dolent, final desacreditat d'ençà que un president espanyol—creiem que era l'Allendesalazar—va dir-se a si mateix el soldat desconegut. D'aquell dia, parlar d'aquest pobre soldat, és ridícul. Però què havia de fer En Cambó? Quan es parla a set mil persones, cal trobar finals d'efecte, cal acabar malament, com en els melodrames. Quan es parla a set mil persones, com quan s'escriu per un públic nombrós, s'ha d'acabar dient lo que no's creu. És l'única manera de fer-se escoltar!

Barraques i pisos cars

Al carrer d'Aribau, la setmana passada, tots els veïns d'una casa foren deshauciats. Els homes de les conductores, amparats per agents de les autoritats, procediren al desembrac forçós dels pisos. L'amo volia pujar els preus del lloguer, els veïns s'hi resistiren, fins que el plet acabà amb el deshauci.

Nombroses famílies que no troben pis, habitaven en barraques, al carrer de Aragó. Ara l'Ajuntament les obliga a

abandonar-les, perquè diu que les barraques eren un focus d'infecció i cal destruir-les.

Als pobres se'ls treu de les barraques, se'ls treu dels pisos per a defensar als propietaris, no's troben pisos barats enlloc, els propietaris cada dia són més famolencs... Què faran els pobres?

Lo millor seria acampar en massa dins de Casa la Ciutat, fins que l'Ajuntament resolgués el problema de la vivenda. I que els consellers veiessin el galdós espectacle! El menys que's pot fer és obligar a cada home a veure la seva obra!

NOTES DE FORA

OLOT

Bodes de plata del Centre Republicà.—Vint-i-cinc anys fa que's fundà el «Centro Democrático Republicano», com així es nomenava.

Foren els fundadors del mateix, En Josep Casademont, En Ramon Pujol, En Josep Gou i En Ramon Buch, nomenant per unanimitat soci honorari a l'acèrrim federalista En Joan Deu i Ros, mort ja fa temps.

De la primera Junta que's nomenà, pocs ne queden de supervivents, a excepció dels entusiastes organitzadors.

Des de la data fins al present, moltíssims han sigut els inconvenients en que s'ha trobat aquesta entitat, degut a que les circumstàncies foren quasi

sempre favorables als enemics de la Llibertat i de la Democràcia.

I no obstant això, aconseguí en un o dos bienis portar majoria a l'Ajuntament i una minoria sempre constant, tenint actualment al davant del mateix, al popular i democrata alcalde En Joan Tresserras i Jofre, a qui enviem la nostra més entusiasta i lleal felicitació.

Olot ha tingut la mala nomenada d'ésser—per veus dels cànecs i dels hipòcrites—una població retrograda, essent tot lo contrari. Lo que hi ha és que una petita minoria d'homes-cànecs, composta de mitja dotzeneta o poca cosa més, han volgut governar i dominar per medi de la força bruta.

Per aquesta sèrie de causes, tenim el sagrat deure de continuar cultivant el nostre camp democràtic. I per això proposem que amb tota esplendor se celebrin les Bodes de Plata, i que aquest número formi part del Programa de Festes, a sol·licitud de l'actual Junta de dit Centre.—J. G. C.

SANT QUINTÍ DE MEDIONA

Ha passat a millor vida el conseqüent republicà i lliurepensador Francesc Nadal (a) Serenat.

L'enterrament, de caràcter civil, tingué lloc el dia 4 del corrent, assistint-hi una nodrida representació de les classes populars de la localitat i poblacions comarcanes. Ha quedat evidenciada la simpatia que sapigué inspirar a tots l'home recte i fidel, exemple de virtuts ciutadanes.

La família adolorida, entre la que's compta el nostre col·laborador J. Costa i Pomés, trobarà conhort en l'exemple de l'home honrat que s'ha encarat amb el més enllà, amb la serenitat d'un filòsof.

Batallades de tot arreu

ELS CATALANS D'AMÉRICA

Trobar-se allunyat de la pàtria és trist, molt trist, s'anyora. Si un s'arriba fins a la costa forastera, mira al lluny, guaita anyoradís l'horitzó que no diu res o bé plora, o fa un badall d'una mena de mandra estranya, com si el cel i la terra d'aquell país que no és el seu, fossin un pes feixuc damunt llurs espatlles.

Aquesta, a bon segur, és la situació de molts catalans de l'Amèrica. An aquests moments de trista anyorança, de mandra o cansament, pensaran amb la lluita geganta que sosté la seva pàtria per a llibertar-se.

Que n'és de formosa la fel·l' Els Déus la servin per molts anys als nostres germans de terres americanes que, al pas que anem, les divinitats hauran de procurar que no s'acabi.

Tan mateix els nostres polítics, els d'una banda i altra haurien de tindre-hi un xic de mirament amb aquests catalans exilats de la seva pàtria.

No està gens bé, vaja! que mentre ells es desviuen per a que tots els nostres actes assoleixin el màxim de relleu, que no escatimin esforç per tot quant se'ls hi demana, que's desvetllen organitzant entitats que treballen per la independència catalana, nosaltres aquí, a la Seu de la Pàtria, els uns es dediquen a organitzar àpats *monstruosos* (?), en els quals es fa fe d'espanyolisme, que's diu que no cal anar depressa, que sempre si és a temps, que després d'un dia en vé un altre, que ço que no's fa avui es fa demà, que qui dia passa any empeny i que la qüestió és anar fent, i que si... que alabat sigui Déu... i ve't aquí mentre els altres diuen que cal anar a la lluita, organitzar exèrcits, proclamar estats, dient-ho tot això, a la llum del sol, a la via pública com aquell que diu anunciant una pallissa a plaç fixe...

I els catalans d'Amèrica amb tot això anant de aci d'allà, ara creient aquest i ara l'altre i sempre esperant l'hora, l'hora santa, i aquesta no vé mai

Si volem que els catalans allunyats de nosaltres a l'últim no s'accontentin amb plorar o badallar tot mirant l'horitzó que no diu res, és precis que fem quelcom, quelcom positiu, que ens deixem d'àpats i d'anunciaments sorollosos.

Cal treballar per a que poguem pegar, però això si, que no's vegi, que no se sàpiga que preparem la pallissa.

IRLANDA

Irlanda, la que tantes vegades d'un quant temps en aquesta part hem nomenat la pobra Irlanda, té d'ocupar avui un lloc preferent. Li pertany, perquè ella està donant al món sencer, i molt particularment an aquelles nacionalitats que's senten oprimides, i encara més particularment en els homes que's nomenen llurs directors, de quina única manera pot interpretar-se la *santa perseverància*.

Davant la tossuderia del *sin-fein* s'ha pretengut demostrar que ella prevenia d'una manca de consciència nacional. Forta és, indubtablement, la consciència que crea l'acció cultural, però no ho serà menys, i a voltes ho és més, la que crea una

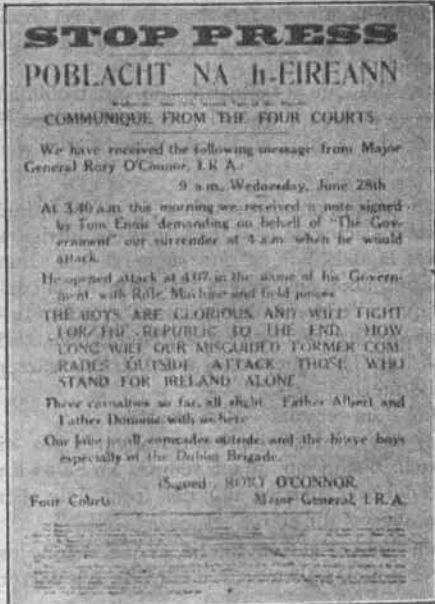
lluita secular amb el seu corolari de sofriments morals i materials.

Els irlandesos, els patriotes irlandesos, figuren una incisió el partit que comanda M. Collins. Per més que's vulgui dir ço contrari, el nucli que comanda aquest senyor no és ni en molt la majoria del poble irlandès. Tot ço més la part comoda que creu que ja n'hi ha prou amb l'almoïna que ha fet Anglaterra a la màrtir Irlanda.

Concessions com la feta al poble irlandès poden fer-se inclús, perquè no dir-ho, a Catalunya, poden fer-se a nosaltres que per més que hagim sofert no hem acabat encara de conrear-se la *santa perseverància* amb les armes a les mans,

General Rory O'Connor i el Germà Dominic, cap-urats.—O'Connor, l'extremista republicà, tenia el càrrec de general en cap, dins l'exèrcit de la lliure Irlanda. El Pare Dominic fotografiat després de son arrest. Era dins el destacament que ocupava l'edifici dels Quatre Tribunals, com un senzill Creu Roja dels rebels.

Un altre tros destruït de Pala esquerra del Palau de Justícia.—Aquesta portalada ha sigut molt perjudicada pel bombardeig. Està situada a l'esquerra del riu, enfront del edifici nomenat Quatre Tribunals.

única manera d'ésser digna la perseverància i també la única de nomenar-se santa.

Quan un poble no ha fet el màxim sacrifici, donar col·lectivament la seva sang, en defensa de la seva llibertat, no en defensa de plets estranys, per la seva sola, única, completa llibertat, poden fer-se-li concessions migrades que aleshores poden satisfer. Quan es tracta del poble irlandès, que un dia i un altre dia, i un any i un altre any, ha donat a grapats les vides, les mitjanes solucions no són possibles. Cal la solució completa i total, definitiva.

Es precis que el món reaccionari, torni a posar llurs simpaties al gran home De Valera que poguent gaudir de totes les comoditats, de tots els honors, no dubta en sacrificar-ho tot a la causa del seu poble.

Els lluiten. La lluita ha sigut a Dublín, ara se extén per tota Irlanda.

Irlanda esdevindrà una foguera, però d'ella, com del foc sagrat, en sortirà la Deesa salvadora que regirà la pàtria deslliurada.

ATENCIÓ!

CIUTADANS DE IRLANDA

COMUNICAT DELS QUATRE TRIBUNALS

Hem rebut el següent missatge del General en Cap Rory O'Connor (Exèrcit Lliure Irlanda):

9 del mati divendres 28 juny

A les 9.40 mati hem rebut una nota firmada per Tom Ennis demanant en nom d'«El Govern» nostra rendició a les 4 del mati. Obrim l'atac a les 4.17 minuts en nom de son govern, amb rifles i màquines de destrucció.

Nostres xicots estan plens de glòria i lluitaran per la República fins al fi. Quant durarà nostra desgràcia de que nostres antics companys ataquin sense rao als qui sols lluiten per Irlanda?

Pare Albert i Pare Dominic són aquí. Nostre estimació a tots els companys, i especialment als braços de la Brigada de Dublín.

Firmat: RORY O'CONNOR (General en Cap)

Quatre Tribunals.

Aquest comunicat fou rebut per la majoria de carrers de Dublín pels extremitats i son partidaris, firmat pel General O'Connor, alme que els seus xicots són gloriosos i lluitaran fins al fi fins al final.

L'OPERETA REGIONALISTA

Ohor de "lligueros" dirigits per En Cambó

Som uns polítics d'opereta
Perseverem! Perseverem!

Sempre hem ringut molta mà esquerra.
Perseverem! Perseverem!

Cap a Madrid! Al ministeri!
Perseverem! Perseverem!

EL "FIERO ENEMIGO"

«...»hemos tolerado el uso indecente de las banderas regionales»....

«¡Eso no puede ser y se tiene forzosamente que acabar!»....

(D'un article, que considerem punible, perquè ataca a una bandera regional, publicat a *El Imparcial* per Amós Salvador).

a combatre'l produint l'impresió de que no era tota la nostra terra l'interessada en la resolució prompte del problema. — Però, home, si són quatre «úniques mones nacionals» que ni'n fa cas la mateixa Monarquia! Per això no havia d'estar home. Vaja, vaja!

Després tornà a dir allò tan enternidor de que va entrar al govern en circumstàncies molt contràries, constituint per ell un *verdader sacrifici* i digué que és molt probable que no torni a realitzar un *sacrifici* semblant. — Vol dir? Si és un sacrifici que no ho «sembla» i que trau tant a homes com vostè! Cregui'm, ve destinat a ésser-ne una víctima constant. Tot, per Catalunya, veritat?

Va acabar dient que no formarà part de cap altre govern mentre no tingui la seguretat d'una absoluta llealtat per part dels que amb ell deguin col·laborar. Però vol dir que la coneixerà an aqueixa senyora? Tant temps de no fer-s'hi! I també, mentre no se li prometi solemnement la resolució del plet català. Ca, una vegada allà dalt ja no's recordarà d'aquí baix. Sigui una vegada noble, que's seus coterranis, els empordanesos, en tenen merescuda fama. — A. F. i B.

La pena de mort

La llei de la pena de mort ha d'abolir-se per inhumana i per treure del ridícul an'els seus defensors. Diuen que la pena de mort l'imposa la necessitat de una exemplaritat. Bonic exemple! Matar per a demostrar que no s'ha de matar... És edificant!!! — V. TARRIDA

VEUS DE LA OPINIÓ

Irònica

Als de la «Lliga Regionalista»

A l'Assemblea darrera celebrada al local de la «Lliga» l'exleader del moviment català ha volgut justificar la injustificable participació als governs centralistes.

Ha dit: — Amb la nostra col·laboració als governs de Madrid la «Lliga» ha conseguit assajar-se per a aprendre a governar amb vistes a Catalunya (!) Si vaja, un aprenentatge a ses velleses polítiques. Carai, carai com si no s'haguessin desfogat ja en el govern interior. I per a què tanta política, senyors? Administració recta i ben a la catalana caldria. Demés, què s'hi pot aprendre en governs que *desgovernen*?

Va explicar perquè no plantejà el plet de Catalunya a les Corts d'Espanya. Ho va fer perquè els homes de la «Unión Monárquica Nacional» s'haurien aixecat

— A Irlanda, dejunant, ja tenen la República independent. Aquí, ens queden molts anys d'atipar-nos abans no aconseguirem lo d'Irlanda.

REPICS

Després del banquet de la «Lliga», també als de l'U. M. N. els ha entrat ganes de retre homenatge a santa Fartanera, i per no ésser menys, en combinació amb els nois de *La Mañana* i amb el què de la minoria ferrouxera a la Casa Gran, senyor Rocha, organitzen un tec, també de mils, a Sant Boi.

Es possible que si tants mils són, no trobin altre lloc on donar-lo, que el pati del Manicomi, i una vegada ja hi són — què caram! — que s'hi quedin.

Fa temps que nosaltres tenim formada opinió respecte als actes de la «Lliga», mes ens intrigava conèixer la dels homes que segueixen al Gran Quico; per això ens vingué de primera la conversa que a l'endemà del cèlebre banquet, tinguerem amb un reconegut senyor Esteve, soci de la «Lliga» i botiguer conegut del històric carrer de la Boqueria.

— Què li ha semblat? — li vàrem dir.

— Jo — ens contestà — no m'estranyaré pas si veig anar d'aquí un quant temps, En Sala i En Cambó del braç, perquè allò del front únic, em sembla que vol dir això.

Diuen que ara anirem tan bé, ja que, segons les darreres notícies, l'Ambrós, d'ençà de son darrer

viatge i aconsellat pel noi «Dos Rius» i per altres que li volen bé, s'ha decidit a renovar la tradició dels Comtes de Barcelona, donant els honors d'aquest títol a son fill segon, i enviant-lo a pasturar aquí.

Caram! Caram! Mes si això és cert, ja cal que enviïn un bon guardià, perquè hi ha cada catau per aquí Barcelona!

La qüestió de Tanger es posa cada vegada més agra.

Sembla que determinats elements d'una veïna República, vulguin fer pessigolles molestoses al govern espanyol.

La Epoca, el *rompe y rasga* del govern, es condol de la mala fe d'aquells, protestant pels quatre cantons, dels atropells que són víctimes els pobres propietaris espanyols que viuen en aquella terra.

Els propietaris, eh? I els nostres soldats en el Marroc? Callem, no fos que rellisquessim.

Els catalans de l'Argentina ens envien un manifest — una protesta amb motiu dels incidents ocorreguts el mes de març en el «Teatre Català» de Buenos Aires — que és una lliçó de catalanitat. Retreu el manifest la dita segons la qual els catalans parlen d'una manera a la Rambla i d'una altra al Congrés...

Exacte! I aquesta podria ésser la definició del diputat català i el lema de la bandera d'En Cambó.

Aquí un llenguatge i allà un altre. Sinó que el d'allà el parlen tan malament que ningú els entén o fan veure que no els entenen. Perquè així com *Casa con dos puertas, mala es de guardar*, home amb dos llenguatges, ningú el vol escoltar.

Els que llençaren al vol la nova de que En Cambó anava a ésser nomenat Alt Comissari del Marroc han quedat lluits.

L'ancien ministre des finances de l'Espagne, com posa a les seves targes En Francisquet del carrer de Girona, s'ha declarat entusiasta pacifista.

Ara, que no sabem si el dia que torni a ésser al poder continuarà pensant així.

I sinó, vegi-se els articles «obreristes» publicats a *La Veu* pel «Lloyd George de Catalunya» (???) unes setmanes abans de la constitució de Sometent.

Trobant-se En Palaudàries a Madrid, s'ensopejà a passar, pel seu costat, un soldat legionari desembarcat de Melilla, amic seu:

— I ara, d'on vens, sense braços i amb aquesta creu en mig del pit?...

El soldat tot malhumorat respon:

— Vinc directament del quarteret municipal on he estat tancat uns dies, per demanar almoïna pels carrers.

Els tradicionalistes han publicat un manifest en el que afirmen la seva adhesió a don Jaume, el seu programa federal, la seva intransigència religiosa i sotmissió al Pontificat, la seva disconformitat amb els organismes únics de patrons i obrers, etc.

Què volen, doncs, els tradicionalistes? Amb qui i amb què estan conformes? Amb don Jaume, ja ho sabem. Nosaltres en coneixem tres de cèlebres de don Jaumes. Fora el que va conquerir Mallorca, els demés... mau!

Aquests senyors de Madrid el dia que's lleven de mal humor, són terribles.

Aquests dies, el típic Clodoaldo, senyor Amós Salvador, ex ministre, diputat, gran *crus*, gran *placa*, i no sabem quantes faristolades més, ha publicat un article en el que inclús tracta d'indecents als que usen la bandera catalana.

Vamos, don Amós, quan torni a ésser ministre, ja li comprarem un morrió.

Vaja que a un li venen ganes de deixar aquesta sosa Barcelona i anar-se'n cap a la cort d'Espanya. Allò si que és alegria i *refocilamiento*!

Els ajuntaments està demostrat que deuen haver de servir per a fer alegre la vida de la ciutat que governen, car d'altra manera no tenen raó d'existir.

Sinó, vegi's el de Madrid que, exceptuant els consellers socialistes que resulten uns avorrits, organitza *becerriadas* a Vista-Alegre que no hi ha més que demanar.

Des del primer tinent d'alcalde a l'últim *concej-al* torejant... Això és castiç!

Què'n treiem de capficar-nos amb aquestes tonteries de la cultura i de la higiene i d'altres coses que no treuen a res? Cal divertir-se senyors.

El més de plànyer devia ésser el bou. Pobre bestiola! Ell podia ésser torejat per un *torero* més o menys maleta, però ésser-ho per uns que es dediquen a fer-la, mai!

L'assumpte de la suspensió de pagaments de la Banca Italiana di Sconto ha sigut definitivament resolt per un acord del Sindicat de Banquers amb l'entitat en crisi.

Lo del Banc de Tarrassa diuen que va per bon camí. Sols els senyors del Banc de Barcelona segueixen tan fresquets.

Any i mig que la primera entitat de crèdit de Catalunya tancà sa caixa, i fins ara els acreedors no han vist ni un centí dels seus cabals. I els culpables de la gran catàstrofe segueixen passejant-se per Barcelona.